

М. Ю. ЛЕРМОНТОВ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 170 ЙИЛЛИГИГА

«РУС ЮРАГИ МЕНИНГ ЮРАГИМ...»

арзидиган асарлар яратишга
иттиди. Лермонтовнинг қуд-
ратли истеъдодини қамси-
тувчилар ҳам топилид, албатта.
Унинг тушундирган баъзи бир
қисмлар ушун Байронга тақлид
қилайти деб қораламоқчи
бўдилар. Аммо шoir бу но-
нун дaвoлaрлaгa ўз вақтида
шeъ' билан жавoб берди:
«Йуқ, Байрон эвмaмeн, мeн
бoшкa oдaм, oлaмгa aёнмaс
хaли қилмиги. Дунёдан у кa-
би қувғин бўлса ҳам, лeкин
руc юрaғи мeнинг юрaғим...».

ти ифодаланган диққат шеърини хусусида жуда кўп га гириш мумкин. Истеъдодли шоёр шеъринидаги китобхон лар Улуغ Октябр инқилобидан кейингиа тўла бахра манг бўдиллар. Лермонтовнинг наросатга бой шеърини, ҳақиқат донслари, «биринчи рус романтик романи» бўлган «Замонамиз қахрамони» ҳалқимизнинг маънавий бойлигига айланишда ўзбек совет адабиятини кўзга кўринган намоёндалари сўмоли ни ҳисса қўйдилар. Дорҳақиқат, эндиликда шеърининг қадрига остоғинамиз кўн кулган эр бир инжодор М. Ю. Лермонтовнинг ўлмас шеърини теклаб ўтиш асло мумкин эмас.

Улуф уру танқидчилиги В. Г. Белинский М. Ю. Лермонтов ҳақида «Биз юксак ва олийжа ноъ маънода унда рус халқ шоирини кўрамай» деган эди. Ҳақиқатан ҳам буюк сўз санъ- атқорининг ҳайси бир асарини кўлга олайлик бунга иқдор бўлаёди. Унинг қиёс та- лангига зятган аjoyиб асарлари ҳар бир кишининг юрагини ёқади, уни ҳаёт ва инсон у- мири борасида ўйлашга, келажак сари қатъа умид билан инти- лишга даъват этади.

Лермонтовнинг А. С. Пушкин афотига бағишланган «Шоирнинг улими» шеъри кўлэзма ҳолидөөк халқ ора-ида тарқалган. Шоир бу шеърда халқ туйғуларини ифода этганига қолмай, Пушкин атрофида уюштирилган фитнаки ҳам фош қилиб ташлади. Пушкиннинг яқин дўстлари айтишга жўрват этмаган даҳшатли ҳақиқатни у ўз шеърда бёён қилиб берди. Бу афбатта, улан маънавий жасорат эди. Шу тариқа Лермонтовнинг шухрати кенг тарқаб, Пушкин орасига айлла борди.

М. Ю. Лермонтовнинг эхтис-
рос ва ҳаёномада бой, ҳаётининг
гоҳ ширин, гоҳ аччиқ ҳақиқа

М. Ю. Л.

Е Л

Оқариб кўринар бир елкан
Кўк деиғизда, туган кчида...
Йироқ юрда нелар
Нени ташлаб кетган элмда!
Изларкан!

Тўлқин уйнар, шамол
гувиллар
Ва эғлиб мачта гирчиллар.
Эвоҳ, излаб юрмайдн у бахт
Ва қочмайда бхтдан ҳам.

Ю. ЛЕРМОНТОВ.

Е Л К А Н

Оқариб кўринар бир елкан
Кўк денгизда, туман ичида...
Ийроқ юрда нелар
изларкан!
Нени ташлаб кетган элида!
Тўлқин ўйнар, шамол
ғувишлар
Ва эгилиб мачта ғирчиллар.
Эвоҳ, излаб юрмайди у бахт
Ва қочмайди бахтдан ҳам

бу вақт!

Зангори мавж остида жўшар,
Кўндан сочар қуёш олтин
У—исёнкор, бўронни нур,
 қўмсар,
Бўронларда бор эмиш ҳузур!
Илос МУСЛИМ таржимаси.

TRANСПОРТ ҲАРАКАТИ ХАВФСИЗЛИГИ УЧУН

ТАРТИББУЗАРЛАР

ПАХТА йигим-терими жал-дал сурати бўлган давр эгилти. Йигим-терим тасуви-ми машина-механизмларсини, трактор-прицепларсини, йул қилиб бўлмайд. Машина инсонга дўст, огирини ен-гил, узогини қўли қилади. Лекин ундан турғи фойда-лангиласиза шундай. Унинг қизмати, унуми ана шу тех-никани тасаруф қилувчи-ларга бoғлиқ. Агар транс-портдан фойдаланишга қатъ-ий тартиб ўрнатилса, йул ҳаракати қондаларининг бу-зулишига йул қўйилмаса, қўғилгилсиз воқеалар, бахтсиз ҳодалар ҳам барҳам топа-ди. Лекин афсуски, ҳамми-қат ҳам бу жиддий масала диққат-этибдорга бўлмайди. Транспортдан фойдаланиш ва йул ҳаракати қондалари-нинг бузулиши пахта йигим-терими даврида тез-тез учра-ётганлиги Давлат автомобиль инспекцияси ходимлари та-шишчиларига-мақд. Қўри-лаётган чора-тадбирлар, олиб бoрилаётган профилактика-на оғохлантириш ишларига қа-рамай дала ишларига сафар-бар этилган транспортдан фойдаланишда қондалар қў-ғилсиз воқеаларга бузатмонда, афсуски, татиққанган ва мо-соллаштирилмаган транс-портларда одамларни татиш-ча йул қўйилати.

«Тошкент — Олмақи»

қарашли Т 28-Х4 трактори
тўрт кишини принцепда олю
кетаетганди. тўхтатганди.
Ҳайдовчининг ёнида ҳеч қан-
дай ҳужжат йўқ, «уйида қо-
либди».

Принцепда одам ташиш
мумкин эмаслигини биласми-
ми? — сўради инспектор
ҳайдовчи Мирзааҳмад Ума-
ровдан.

— Биламан, — жавоб
берди у.

— Нега қондани буздин-
гиз?

— Мен раисга одам та-
шиш мумкин эмаслигини
афтидм, у қўлоқ солмади,
мажбур қилди...

Бosh инженир Р. Ан ту-
шунтириш хатида ҳаракат
хафсизлигини таъминлаш
учун барча тadbирлар амал-
га оширилаётганини ёзибди.
Қизиб, бosh инженир хафс-
сизлигини таъминлаш учун
курашляпти, раис саба бу тadb-
бирларни йўққа чиқариш
учун кўрсатма беришми?..

Шу раёнданги «Правда»
колхозин трактор паркиннинг
механигини Илларион Кимнинг
тушунтириш хатидаги «Тех-
ника хафсизлигини бўйича
муамзалар маълум шубҳа ўтқа-
зилмади» деб таълифларини
таълифлигига асос бўлиб, бил-
лан қарашга асос бору кол-
хозга қарашли трактор ҳай-
довчинин Хурсан Норматов
принцепда семаёт одам та-

тассасида ҳаракат қатъий-
танги уртаси бетон «девор»
билан аяқрилган. Бу траса-
сида рўпара қатнов йўлига
чиқиш оддий йўللаридаги
нисбатан бир неча баравар
кўпроқ хавфлидир. Лекин
шундан шун хавфи ҳам писан,
қилмайдиган «ботирлар» чи-
қиб қолпти. Чирқик кури-
лиш материаллари комбина-
цияси қарашли 99—80 ТШЗ
номерида ГАЗ-51 юк ма-
шинасининг шофери Ни-
колай Кривецкий ана шу-
нака тоғиға қиради. У
рўпара қатнов йўлига чиқ-
кан ва... машинаси кузовида
37 киши бўлган! Қондабур-
ларнинг бундан қўпроқро-
қини ўйлаб топиш қийин. А-
валло, махсус ҳиёзланмаган
бу машина кузовида одам
қашининг ўзи мумкин эмас.
Бунинг устига Н. Кривец-
кий 37 кишининг ҳам, ўзин-
инг ҳам ҳаётини хавф со-
ғига қўйиб, трасанинг 27-
километрида рўпара қатнов
йўлидан йўлга бориётди!

Кузовдагилар — ҳаф-
сарчилар. Улар Коммунист
Районидagi Свердлов тоғли
тоғли тоғида ҳақ теримчи-
ларнинг қашинияти. Ақабалар
қашини жойи шундаки, машинада
ҳафсарчилар гурусинани
ҳафсар А. Иноятуллаев ҳам
бўлган, у бир оғзи шофери
тоғланганимга, тартиб-ин-
тибга ҳақиммаган.

хўш юриди. Бу припениек
бортига эса йирик ҳарфлар
билан шундай деб ёзилган:
«Одам ташқи таъқиллана-
ди». Латифанинг ўзгина-
си...

Янгийўл район матбуот
жамиятига қарашли ГАЗ-52
(18-89 ТШН) уч машинаси
ҳам кузовида 10 киши билан
тўхтади. Қоидага ҳилоф
— машина одам ташига
муъаллаб жиҳозланмаган.
Ҳайдовчи Ҳайдов эса ўз
қилимишни ҳаспушаш учун
баҳона тополмади — жим.
Урта Чирчиқ районидаги А.
Икромов номли колхознинг
72-31 ТШМ номерли ГАЗ-52
машинаси ҳайдовчиси А. Ис-
момовнинг кабинага бириўла уч
кишини «тиқи» олибди,
худди саржин қалағандек.

Булар ва буларга ўхшаш
қоида бузарлар жазоланив.
Бирок ғал ғақат жазодам?
Йўқ, ғал ҳамма нарасдан
ҳам қимматли булган инсон
ҳаёти, унинг саломатлиги ва
фавқисоний устида боришти.
Фалокат сабаб бўлиб ўнлаб
Фалокат сават ҳаётдан ҳа-
қмонда, майно-мазғур бўли-
б қолмоқда. Бу фалокат-
нинг сабабчиси эса «ар-
зимаган» қоидабузарлик, ҳа-
ракат ҳафсисизлигини меъси-
маслик. Аввало ҳайдовчи-
лар, қолаверса ҳўжа-
ликлар ва автокорхоналар-
нинг раҳбарлари мана шунди

У-ку шофери тартибга
тақирмабди, бироқ ҳайдов-
ни қонда бузишга мажбур
қилаётган айрим раҳбарлар
қақида нима дейиш мумкин?
Қудди ана шу Свердлов номи-
и қолхозда ҳаракат хавфсиз-
лиги қондаларини бузиш
фактлари қўп учраяпти. Ма-
да яна бир мисол. Қолхозга

бир дақиқа бўлса ҳам ёддан чиқармасликлари керак. Фалокат рўй бермасидан унинг олдини олиш чораларини кўрайлик.

М. АХМЕДОВ,
область Давлат автомо-
биль инспекциясининг
бошлиғи, милиция майо-
ри.

ТОШКЕНТ
ХАКИКАТИ
"Ташкентская правд

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО
ОБКОМА КОММУНИСТИ-
ЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕ-
КИСТАНА И ОБЛАСТНО-
ГО СОВЕТА НАРОДНЫХ

ВИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент, Легион турмуши — 325778, саноат, напав ва санъат—325767, ахборот, сп

ТОШКЕНТ МЕТРОСИНИНГ ИККИНЧИ ЛИНИЯСИ — СИНОВДА

БИРИНЧИ ПОЕЗД ҲАРАКАТДА

Сепубликамизнинг шонли
ёш билли тўйига ажойиб
га тайёарлан тошкентлик
профессор байрам руҳи би-
ра ишга кетдилар. Смена
сўнг улар иккинчи ли-
ниянинг Навоий станицисига
лавишди. Янгиланглар
исиде, курувачиларни ҳам,
ишчиларни ҳам, шадарлик меҳнат-
чиларни ҳам учратиб мўм-
и. Бугун бу ерда биринчи
иш поезди бўлат изалар
лаб ҳаракатланади.
— Янгй линиянинг узун-
лиги салкам олти километр,
и беш станициядан иб-
и, — дейди ҳамроҳимиз
ишметропроект» лоийча-
ишметрогустининг директо-
и М. Холмуродов: Навоий
ишчилиги ҳаракатдаги
иштактор» бекати би-

нан болгандан, «Забел-
кистон» станцияси эса
Шароф Рашидов проспек-
тида, «Космонавтлар
проспекти» станцияси Ленин
проспектида, «Обик» эса
Лохути кўчасида, сунги
«Тошкент» станцияси темир-
йول вокзалида жойлашган.

...Навоий станицининг
40 км. узоқлигини гўмбазидан
кўюб қандиллар, вагон
Гулоқ чалиниши билан пел-
тонда биринчи поезд кириб
кечди. Уни бошқариш шара-
фига илғор машинист А. Фо-
зиглов муомал бўлди. Марка-
вий диспетчерлик пунктидан
биринчи поезднинг ҳаракати-
га рухсат берилди. Вагон
репродукторларидан диктор-
лар «Тошкент» станицаси
«Забелкистон» дега, овози
янгилди. Баъзанча, оқини

лари остида пўлат излардо
дастлабик поезд ҳаракати
кечди.

«Ойбек» станциясида шу
муносабат билан кўч киши
лиқ митинг бўлиб ўтди. Уш
Тошкент шаҳар партия ко
митетининг иккинчи секретари
К. П. Дулин олд. «Таш
мегистрол» триести бошда
рувачиси П. В. Семенов, про
директори бригадир И. Ли
сий, маинист Н. Финаза
ровлар сўзга чиқдилар.

Митингда Тошкент облас
тия комитетининг секр
тары В. Г. Гордиенко ишти
рок этди.

Суратда: иккинчи линия
нинг «Тошкент» станцияси
да.

А. Мамедов фотоси.

А. Мазьцев фотосн.